

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 103/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

144/2009. (V. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **szegedi lakos** panaszos 2009. március 1-jén előterjesztett panaszát a 2009. május 27-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Szegedi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos kérelmében sérelmezte a vele szembeni közlekedésrendészeti intézkedés során történt rendőri magatartást, gépjárműve átvizsgálásának módját, valamint a neki feltett, személyeskedő kérdések tényét, továbbá azt, hogy jellemzően gépkocsi feltörésre alkalmasnak minősítettek egy, az általa vezetett gépkocsiban talált drót darabot. A panaszos kérte a Testületet a panaszában foglaltak kivizsgálására.

I.

A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2009. február 20-21-én éjszaka Szegeden gépkocsival közlekedett, melynek során rendőrök igazoltatták. Az igazoltatás során a rendőrök megkérdezték a panaszost, hogy átnézhetik-e a gépjárművet, amibe a panaszos együttműködően beleegyezett. Azt azonban a panaszos már sérelmezte, hogy a gépkocsiban lévő – személyes dolgait tartalmazó táskába is

belenyúltak. A panaszos azt is sérelmezte, hogy a rendőrök közölték vele, hogy már ismerik és erre utaló kérdéseket tettek fel neki.

A gépjármű átvizsgálás során az intézkedő rendőrök egy olyan drót darabot találtak a gépkocsiban, amely miatt a panaszos azt sérelmezte, hogy őt gépkocsi feltöréssel vádolták.

A panaszos 2009. február 23-án a Szegedi Rendőrkapitányságra ment, hogy megtudja a két nappal korábban őt igazoltató rendőrök adatait. Ott egyik ismerőssel találkozott, majd meglátta az egyik rendőrt az intézkedők közül, aki a panaszos kérésére megadta adatait (név, rendfokozat, azonosító szám). A panaszos beadványában azt állította, hogy a rendőr százados ezt követően azt mondta, „pontosan tudja, hogyan kell eljárni a kocsikat feltörő bűnözőkkel szemben”.

A panaszos azt is leírta, hogy az igazoltatás során az is kiderült, hogy az általa vezetett gépjárművet kivonták a forgalomból.

A panaszos szerint a vele szemben történt intézkedés során a rendőrök nem csak éltek a törvény adta hatalmukkal, hanem többször vissza is éltek vele.

II.

A Testület a panasz kivizsgálásához bekérte a Szegedi Rendőrkapitányságtól az ügyben keletkezett írásos anyagok másolatát, amellyel együtt megküldték az intézkedésről szóló hangfelvételt tartalmazó CD-t is. A hangfelvétel és a rendőri jelentésben foglaltak egybeesnek, melyekből az alábbiak állapíthatók meg.

A jelentések szerint 2009. február 20-áról 21-ére virradó éjszaka egy rendőr százados, egy rendőr zászlós és két rendőr főtörzsőrmester együtt látott el ellenőrzési feladatot Szegeden. Ennek során megállítottak egy személygépkocsit, melyet a panaszos vezetett. Mivel láthatóan több gyanút keltő szatyor és csomag volt a gépkocsiban, a rendőrök közölték a panaszossal, hogy jármű- és csomagátvizsgálást hajtanak végre, melybe a panaszos beleegyezett. A panaszos mindaddig higgadtan viselkedett, amíg a rendőr százados az egyik szatyorból egy „sikoly” álarcot és egy teljes öltözék csontváz maskarát nem emelt ki és megkérdezte, hogy azok farsangi kellékek-e. Ekkor a panaszos teljesen kikelt magából, felháborodott azon, hogy mit képzelt a rendőr magáról, amiért a személyes holmiját nézegeti. A rendőri jelentésből az is kiderült, hogy a „sikoly” álarc azért bírt különös jelentőséggel, mert néhány nappal korábban egy „sikoly” álarcot viselő személy rabolta ki fegyverrel Szegeden az egyik Takarékszövetkezetet.

A rendőr jelentésében leírta, hogy a panaszossal szemben még a '90-es években több alkalommal intézkedett különböző okok miatt, és úgy gondolta, hogy az erre való utalással a panaszost lehiggasztja. A panaszos azonban tagadta a korábbi ismeretséget,

és kioktatta a rendőrt, mert szerinte százados létére odafigyelhetett volna a nyelvtanórán, mert akkor értené, amit mond.

A gépkocsi átvizsgálása során a bal oldali ajtó oldalzsebében a rendőrök a jelentés szerint „egy kb 40 cm hosszú drótot találtak, amely egyik végén úgy volt meghajlítva, hogy az fogantyúként funkcionáljon, másik vége pedig, mint egy akasztó. Ez az eszköz tipikusan gépjárművek kulcs nélküli kinyitására, úgynevezett zárfelhúzásra alkalmas”.

Az igazoltatás során a panaszos nem adott egyértelmű választ arra, hogy a gépkocsival ő rendelkezik-e, ugyanis nem ő volt tulajdonosként feltüntetve az okmányokban, és adásvételi-, vagy kölcsönadási szerződés sem volt nála.

A panaszos azt mondta, ha akarják, foglalják le a gépkocsit, vagy csináljanak, amit akarnak.

A panaszos arra a kérdésre, hogy a zárfelhúzó milyen célból van nála, nem akart válaszolni, majd amikor a rendőr közölte vele, hogy ez egy tipikus gépkocsi feltörő célszerszám, akkor azt mondta, hogy gépkocsi-feltörésre használja.

A panaszos ellenszenvesen, folyamatosan lekezelő stílusban viselkedett a rendőrökkel szemben, és közölte, hogy felírja a rendőrök adatait, és panaszt tesz ellenük.

Ekkor a gépjármű iratainak ellenőrzése során a gépjármű nyilvántartásból kiderült, hogy a gépkocsit évekkel ezelőtt (2004. július 6-ai dátummal a Mohácsi Okmányiroda határozatával) kitiltotta a járműforgalomból. A panaszos állítása szerint erről nem tudott és azonnal barátságosabb hangnemben folytatta a párbeszédet. A rendőrök közölték a panaszossal, hogy mind vele szemben, mind a gépjármű tulajdonosával szemben szabálysértési feljelentést tesznek.

A panaszos 2009. február 23-ai Szegedi Rendőrkapitányságon történt megjelenése során a rendőr százados közölte nevét, azonosító számát és rendfokozatát. A panaszos közölte a rendőrrel, hogy szerinte az éjszakai intézkedés alaptalan volt. A rendőr százados azt válaszolta, hogy „az eszköz, amit a kocsiban találtunk, igenis gyanús, ilyen gépkocsi feltörésére szoktak használni, így nem értem mi az intézkedéssel a problémája”. Ekkor a panaszos azt kérdezte, hogy a rendőr százados gépkocsi feltörőnek nevezte-e őt? A rendőr azt válaszolta, hogy „nem, de az eszköz akkor is gyanús volt”.

III.

A panasz és a rendőrségi dokumentumok (írásos és hanganyag) alapján a Testület az alábbi tényállást vette alapul állásfoglalása kialakítása során.

A panaszos 2009. február 20-áról 21-ére virradóra Szegeden közlekedett az általa vezetett személygépjárművel. A Szegedi Rendőrkapitányság rendőrei feladatuk végrehajtása során megállították a gépjárművet, igazoltatták a gépjárművezetőt és gépjármű átvizsgálást hajtottak végre a panaszos hozzájárulásával.

A panaszos a gépjármű átvizsgálás során azt látta, hogy különböző, saját tulajdonát képező tárgyakat tartalmazó csomagjaiba is belenéztek a rendőrök és ezen felháborodott, korábbi együttműködő magatartása ellentétesre változott.

A gépjármű átvizsgáláskor a jármű ajtajának oldalzsebéből olyan drótdarab került elő, amely – a rendőrök tapasztalatain nyugvó megállapítás szerint – gépkocsi zárhúzó eszközként is használható ezért azt bűnjelként kezelték. A panaszos a kérdésekre, hogy ez az eszköz mi célt szolgál, és milyen okból tartja gépkocsijában, nem válaszolt, illetve később arrogánsan arra utalt, hogy gépkocsi feltörésére szolgál.

A gépjármű-nyilvántartóval történt adategyeztetés során megállapítást nyert, hogy a panaszos által vezetett gépjárművet 2004. július 6-ai keltezéssel a Mohácsi Okmányiroda határozatával kitiltotta a járműforgalomból. A panaszos ennek közlését követően ismét elfogadható és együttműködő hangnemben beszélt az intézkedő rendőrökkel.

A panaszos a rendőri intézkedést követő két nap múlva találkozott a vele szemben intézkedő rendőr századossal, aki kérésére közölte vele nevét, azonosító számát és rendfokozatát.

A panaszban leírtak, mely szerint az intézkedő rendőr megkérdezte a panaszost, hogy nem ismeri-e, illetve van-e egy öccse, a rendőri jelentés szerint is elhangzottak. Azt azonban, hogy a rendőrök a panaszost „Csiga Úr”-nak becézték volna, nem lehetett megállapítani, ugyanis e tekintetben az állítások ellentmondásosak.

Az a tény, hogy a rendőr százados közölte a panaszossal, hogy „pontosan tudja, hogyan kell eljárni a kocsikat feltörő bűnözőkkel szemben,” nem jelenti és nem is jelentheti azt a következtetés levonást, hogy a panaszos gépkocsi-feltörő, és a rendőr állítása szerint ezt nem is mondta.

A rendőri intézkedést, amely az igazoltatásra és gépjármű átvizsgálásra vonatkozik az Rtv. 29. § és 30. § bekezdései tartalmazzák és alapozzák meg.

Az Rtv. 29. § -ának (1) bekezdése szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. Jelen ügyben a panaszos igazoltatásra közlekedésrendészeti intézkedés valamint – tekintettel a r. százados jelentésre, amelyből kiderül, hogy a gépkocsi rossz

állapotúnak tűnt, és a hajnali órákra fegyellemmel kiemelt feladat volt az ittas vezetők kiszűrése – a közbiztonság védelme érdekében került sor.

Az Rtv. 30. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása, előállítás, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen, vagy közterület kijelölt részén az oda belépőket, vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

A Rendőrségi Szolgálati Szabályzatról szóló 62/2007.(XII.23.) IRM. Rendelet 40. §-ának (1) bekezdése szerint a ruházat, csomag és jármű átvizsgálása bűncselekmény, vagy szabálysértés elkövetése, tárgyi bizonyítási eszközeinek felkutatására, közbiztonságra veszélyes eszközök kiszűrésére irányulhat. A 40.§-ának (2) bekezdése pedig kimondja, hogy ruházat-, csomag-, jármű átvizsgálásra kerülhet sor különösen – többek között – igazoltatás során. A rendőr ezen törvényhely értelmében igazoltatás során jogosult csomagot és járművet átvizsgálani.

Az intézkedő r. százados jelentése szerint a városban elszaporodott gépkocsi-feltörések és gépjárműlopások miatt feladata volt az intézkedő rendőröknek a nevezett napon és helyszínen a gyanús gépjárművek kiszűrése. Erre tekintettel, valamint arra, hogy a gépjármű forgalmi engedélyében nem a panaszos szerepelt tulajdonosként, a Testület arra az álláspontra jutott, hogy az intézkedő rendőrök a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése végett, valamint közbiztonságra veszélyes eszköz kiszűrése okán vizsgálta át a gépjárművet.

IV.

A fenti tények, adatok és megállapítások eredményeként a Testület panaszos alapjogainak sérelmét nem állapította meg, tekintettel arra, hogy a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, ezért a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően alakította ki állásfoglalását.

Budapest, 2009. május 27.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök,
testületi tag

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes,
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület